

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

**Bruxelles, 26.09.2006
COM (2006)**

COMUNICARE A COMISIEI

**Raport de monitorizare a stadiului pregătirii României și Bulgariei
pentru statutul de membru UE**

(traducerea neoficială)

CUPRINS

1. INTRODUCERE.....	3
2. SINTEZA REZULTATELOR MONITORIZĂRII	3
2.2. ROMÂNIA	4
3. MĂSURI DE SALVGARDARE ȘI ALTE MĂSURI	5
3.1. INSTRUMENTELE APLICABILE TUTUROR STATELOR MEMBRE.....	6
3.2. INSTRUMENTE CARE AU LA BAZA TRATATUL DE ADERARE.....	7
3.3. MĂSURI DE ACOMPAÑIERE PREVĂZUTE PENTRU ADERAREA ROMÂNIEI ȘI A BULGARIEI	8
4. CONCLUZII	11
ANEXA ROMÂNIA	13
1. ASPECTELE SEMNALATE ÎN CONCLUZIILE RAPORTULUI DIN LUNA MAI CARE NECESITĂ EFORTURI SUPLIMENTARE.....	13
1.1. CRITERIILE POLITICE	13
1.2. CRITERIILE DE <i>ACQUIS</i>	16
2. ALTE ASPECTE CARE NECESITAU PROGRESE SUPLIMENTARE ÎN MAI 2006	18
2.1. CRITERIUL POLITIC	18
2.2. CRITERII ECONOMICE	21
2.3. CRITERIILE DE <i>ACQUIS</i>	23
2.3.1. Domeniile în care pregătirile se desfășoară corespunzător.....	23
2.3.2. Domenii în care pregătirea pentru aderare trebuie să fie definitivată	28
3. TRADUCEREA ACQUIS-ULUI ÎN LIMBA ROMÂNĂ.....	33

1. Introducere

În anul 2002, Consiliul European a anunțat obiectivul său de a primi Bulgaria și România în Uniunea Europeană în anul 2007, cu condiția ca acestea să fi făcut suficiente progrese în ceea ce privește îndeplinirea criteriilor de aderare. Negocierile de aderare au fost încheiate în decembrie 2004. Tratatul de aderare¹ a fost semnat în aprilie 2005. Până în prezent, Tratatul a fost ratificat de Bulgaria, România și 21 de state membre. Tratatul prevede că Bulgaria și România vor adera la 1 ianuarie 2007, cu excepția cazului în care Consiliul decide, pe baza recomandării Comisiei, să amâne aderarea oricăruia dintre cele două state pentru 1 ianuarie 2008.

În Raportul său din mai 2006², Comisia a menționat faptul că ambele state ar trebui să fie pregătite pentru a deveni membre la 1 ianuarie 2007, cu condiția ca acestea să fi soluționat un număr probleme care persistă. Comisia a precizat că va prezenta un nou raport asupra stadiului pregătirii celor două țări la începutul lunii octombrie.

Acest raport prezintă evaluarea Comisiei asupra progreselor înregistrate de ambele țări în perioada scursă din luna mai 2006. Raportul confirmă faptul că Bulgaria și România au realizat progrese suplimentare în vederea finalizării pregătirilor pentru aderare, demonstrând capacitatea lor de a implementa valorile și legislația Uniunii Europene de la data de 1 ianuarie 2007. Ambele state au atins un înalt nivel de armonizare. Totuși, Comisia a identificat de asemenea un număr de domenii în care există încă preocupări, precum și domenii în care Comisia va iniția măsuri adecvate pentru asigurarea funcționării corespunzătoare a UE, dacă cele două state nu vor adopta măsuri imediate de corectare. Ambele state sunt puternic încurajate să utilizeze în mod corespunzător lunile rămase până la aderare, în vederea rezolvării aspectelor rămase.

2. Sinteza rezultatelor monitorizării

Această secțiune sintetizează progresele realizate de fiecare stat în perioada scursă din mai 2006. Raportul se axează în primul rând pe domeniile subliniate în concluziile raportului din mai 2006 care necesitau acțiuni imediate sau eforturi suplimentare. Pentru Bulgaria, aceste domenii sunt sistemul justiției, lupta împotriva corupției, cooperarea polițienească și lupta împotriva crimei organizate, spălarea banilor, sistemul de control administrativ integrat în agricultură (IACS), encefalopatiile spongiforme transmisibile (TSE), și controlul financiar. Pentru România, eforturi suplimentare erau necesare în ceea ce privește sistemul justiției și al luptei împotriva corupției, IACS-urile, agențiile de plată, TSE și interconectivitatea sistemelor de impozitare.

Față de cele menționate, raportul subliniază pe scurt progresele înregistrate în ceea ce privește criteriul politic, economic și al implementării acquis-ului.

¹ Tratatul de aderare cuprinde Tratatul încheiat între toate state membre actuale și Bulgaria și România, Protocolul privind condițiile și aranjamentele pentru admiterea ambelor state și Actul privind condițiile de aderare și modificările Tratatelor de înființare a Uniunii.

² Comunicarea Comisiei 214/ 2006 din 16 mai 2006.

2.2. România

Progrese suplimentare au fost realizate în ceea ce privește reformarea **sistemului judiciar**. Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a trecut la abordarea provocărilor fundamentale cum ar fi interpretarea și aplicarea unitară a legii, ocuparea posturilor vacante și volumul de activitate. Condițiile de muncă s-au îmbunătățit și echipamentul informatic modern a fost instalat în toate instanțele și parchetele. Totuși, interpretarea și aplicarea unitară în totalitate a legii în toate instanțele nu a fost încă asigurată. Unii membrii aleși ai CSM continuă să se afle în potențiale conflicte de interese în situația inspecțiilor și a aspectelor de etică individuală care afectează reputația CSM-ului. Nu au fost încă întreprinși pași pentru a soluționa deficiențele manageriale de la Ministerul Public identificate în ultimul raport anual al acestei instituții.

Progrese au continuat să fie înregistrate în domeniul **luptei împotriva corupției**. Răspunderea penală a persoanelor juridice a fost introdusă și o nouă legislație a fost adoptată înăsprind regulile privind finanțarea partidelor politice. Cantitatea și calitatea investigațiilor ne-partizane ale Departamentului Național Anticorupție (DNA) și a acuzațiilor de corupție la nivel înalt a continuat să crească. Totuși, este nevoie de o voință politică clară în demonstrarea sustenabilității și a ireversibilității recentelor progrese pozitive în cadrul luptei împotriva corupției. În Parlament au fost unele încercări de reducere substanțială a eficienței acestor eforturi. Corupția rămâne o preocupare în special la nivelul autorităților locale.

Progrese recente au fost înregistrate în domeniul înființării **agențiilor de plată** și a Sistemului Integrat de Administrare și Control (**IACS**).

Totuși în domeniul agențiilor de plăți, un număr de aspecte rămân a fi soluționate în privința implementării la timp a unui sistem informatic adecvat, din punct de vedere al încadrării cu personal, al echipamentului și al sediilor pentru birouri, cât și al finalizării majorității procedurilor de management și control.

De asemenea anumite aspecte mai trebuie soluționate în domeniul IACS în privința implementării la timp a unui sistem informatic IACS adecvat, în calendarul rămas pentru finalizarea sistemului de identificare a parcelelor/ sistemului de informații geografice (LPIS/GIS) și calității acestuia. În plus, pentru verificările la fața locului trebuie angajat și pregătit personal suplimentar, trebuie achiziționat echipament și trebuie finalizate manualele de proceduri.

Există încă un risc real ca agențiile de plăți și IACS să nu fie funcționale în mod corespunzător în România la data aderării. Eforturi susținute trebuie încă desfășurate de-a lungul întregii perioade rămase până la introducerea sistemului pentru asigurarea operabilității IACS.

România a înregistrat progrese în privința colectării și a procesării animalelor moarte și a sub-produselor (**TSE**). Totuși, un program detaliat pentru înființarea unui sistem corespunzător este încă în derulare. Un progres substanțial a fost realizat în privința

interconectivității sistemelor informatice din domeniul **impozitării**. România a finalizat cu succes testele de performanță impuse sistemelor informatice majore și este acum în calendar pentru îndeplinirea obligațiilor sale în acest domeniu.

Domeniile mai sus amintite au fost menționate explicit în concluziile raportului de monitorizare din mai ca domenii necesitând eforturi susținute. Rezultatele monitorizării pentru celelalte domenii care necesitau eforturi menționate în raportul din mai 2006 sunt după cum urmează.

În privința capitolelor de acquis, progrese semnificative au fost înregistrate în diferite domenii, cum ar fi politica regională cu toate că eforturile în special pentru consolidarea capacității de implementare a fondurilor structurale trebuie consolidate, protecția mediului, justiție și afaceri interne, ca și domeniul drepturilor de proprietate intelectuală. Acestea conduc la situația în care pregătirea României este corespunzătoare în majoritatea domeniilor de acquis.

Totuși, progrese suplimentare sunt încă necesare în diferite domenii, precum politicile sociale și ocuparea forței de muncă inclusiv sănătatea publică, organisme modificate genetic, asigurările auto, cerințele de capital pentru instituțiile de credit și firmele de investiții, spălarea banilor și lupta împotriva fraudei și a corupției, managementul financiar și controlul viitoarelor fonduri structurale și a bolilor la animale.

România a continuat să înregistreze progrese în domeniul stabilizării macroeconomice și a reformelor economice. Cursul actual al reformelor sale trebuie să îi permită să facă față presiunilor concurențiale și a forțelor pieței în cadrul Uniunii.

Pe ansamblu, au fost înregistrate progrese în următoarele domenii: traficul cu ființe umane, condițiile de detenție, restituirea proprietății și protecția copilului. Progrese limitate au fost înregistrate în tratamentul persoanelor cu disabilități, al bolilor mintale și al protecției și integrării minorităților. Măsuri suplimentare sunt în continuare necesare. În plus, România trebuie să asigure sustenabilitatea reformei administrației publice, și alinierea deplină la pozițiile externe ale Uniunii Europene, cum ar fi cele privind Tribunalul Penal Internațional.

3. Măsuri de salvagardare și alte măsuri

La data aderării, Comisia va monitoriza, ca și în cazul oricărui alt stat membru, implementarea acquis-ului. Ca și în cazul oricărui alt stat membru, va aplica toate instrumentele disponibile în cadrul legislației UE (acquis) acolo unde este necesar. În plus, există instrumente specifice care se vor aplica doar României și Bulgariei. Acestea sunt stabilite în Tratatul de Aderare.

Secțiunea 3.1. face un rezumat al instrumentelor disponibile în cadrul acquis-ului. Secțiunea 3.2. prezintă instrumentele stabilite în Tratatul de Aderare. Secțiunea 3.3. indică măsurile de acompaniament specifice prevăzute pentru prezenta aderare a Bulgariei și României.

3.1. Instrumentele aplicabile tuturor statelor membre

Aceste instrumente constau în toate acțiunile preventive sau de remediere necesare pe care Comisia este obligată să le folosească pentru a remedia deficiențele care ar putea împiedica funcționarea adecvată a politicilor UE. Acestea includ măsurile de salvagardare, corecțiile financiare ale fondurilor UE, măsurile de politică ale concurenței și procedurile de infringement³. Ele se bazează pe *acquis*.

Mai mult, pentru anumite aspecte legate de drepturile omului, Centrul de Monitorizare cu privire la Rasism și Xenofobie (CMRX) va continua monitorizarea după aderarea celor două țări cu privire la lupta împotriva rasismului și discriminărilor legate de acesta și cu privire la sprijinul integrării pozitive ale comunităților de minorități. Sfera de cuprindere a centrului CMRX, care acoperă toate statele membre, a fost deja extinsă la Bulgaria și România.

Măsurile de salvagardare bazate pe *acquis* pot fi invocate la aderare, ca și în cazul oricărui stat membru, în multe domenii (transport, siguranța alimentară, siguranță aeriană etc.) Astfel de măsuri sunt aplicate atâta timp cât problemele fundamentale există. Procedurile de luare a deciziei depind de legislația europeană relevantă și pot varia în funcție de diferitele domenii. De exemplu, *acquis*-ul conține anumite măsuri prin care se asigură siguranța alimentară în cadrul UE. Pentru fiecare boală a plantelor sau a animalelor, diverse directive specifică măsurile care urmează să fie luate în cazul în care apare o boală într-un stat membru actual sau nou. Astfel de măsuri deseori constau în prohibiri la exportul anumitor animale sau produse dintr-un stat membru către piața internă până când boala respectivă este sub control sau este eradicată. Comisia poate decide cu privire la măsuri în domeniul siguranței alimentare după ce a fost primit un aviz favorabil a unui Comitet Permanent al UE cu privire la Lanțul Alimentar și la Sănătatea Animală prin vot cu majoritate calificată.

Comisia poate aplica măsuri de salvagardare în legătură cu fondurile UE, inclusiv corecții financiare. Orice deficiență cu privire la folosirea adecvată a fondurilor UE poate întârzia plata fondurilor sau poate permite Comisiei să solicite corecții financiare (adică reducerea plăților viitoare) sau să recupereze plățile.

Pentru **fondurile agricole**, *acquis*-ul prevede diferite tipuri de controale. În primul rând, statele membre sunt obligate să fi acreditate agenții de plăți eficiente pentru a asigura gestionarea și controlul eficient al cheltuielilor agricole. În al doilea rând, statele membre trebuie să opereze sisteme de control funcționale, în special un sistem de control și administrativ integrat (IACS) funcțional, pentru plățile directe către fermieri și pentru părți ale plăților de dezvoltare rurală, în special pentru a evita practicile frauduloase și plățile neregulate. În al treilea rând, dacă statele membre nu reușesc să opereze astfel de sisteme de control în mod adecvat, Comisia, pe baza *acquis*-ului, decide ex-post cu

³ În plus, atunci când *acquis*-ul nu este aplicat în mod adecvat într-un stat membru, persoanele fizice sau juridice pot acționa în justiția națională în vederea aplicării legislației comunitare și, în stadiul final, la Curtea Europeană de Justiție, guvernul respectiv riscând să facă obiectul unor condamnări.

privire la corecțiile financiare prin procedurile de verificare a conturilor (clearance of accounts procedures). În acel caz, Comisia refuză să finanțeze părți din cheltuielile agricole. În concluzie, dacă Comisia concluzionează că nu se respectă regulile comunitare sau există o folosire abuzivă a fondurile UE, poate suspenda sau reduce temporar plata avansurilor de la caz la caz.

Pentru **fondurile structurale**, acquis-ul prevede patru tipuri de control care pot conduce la corecții financiare. În primul rând, fiecare stat membru trebuie să prezinte programe operaționale indicând modul în care fondurile vor fi cheltuite în fiecare sector. Aceste programe trebuie să fie aprobate de Comisie înainte de a fi făcută orice plată. Nu poate fi făcută plata nici unui avans înainte de adoptarea formală a programelor de către Comisie. În al doilea rând, orice stat membru trebuie să dovedească faptul că are înființate autorități adecvate de management, certificare și audit. În cazul în care Comisia consideră că aceste autorități nu funcționează eficient, nu va fi făcută nici o plată intermediară. În al treilea rând, plata corespunzătoare a fondurilor pentru acest program sau aceste programe poate fi întreruptă, suspendată sau anulată dacă, pe baza datelor Comisiei, Comisia suspectează sau detectează cazuri de neregularități sau fraudă, inclusiv practici de corupție. În concluzie, pe lângă aceste măsuri de salvagardare, pot avea loc corecții financiare în cazul în care sunt găsite unele neregularități individuale sau sistemice în timpul controalelor ex-post obișnuite.

3.2. Instrumente care au la baza Tratatul de Aderare

Conform Tratatului de Aderare, există trei tipuri de măsuri de salvagardare: în domeniul economic, în domeniul pieței interne și în domeniul JAI⁴, măsuri care pot fi adoptate pe parcursul unei perioade de până la trei ani după data aderării. Ultimele două pot fi invocate înainte de aderare. Odată adoptate, asemenea măsuri vor fi aplicate până în momentul în care Comisia decide să le suspende ca urmare a rezolvării problemelor evidențiate.

În plus, există de asemenea două tipuri de aranjamente tranzitorii, care sunt descrise mai jos.

Clauza de salvagardare în domeniul economic poate fi invocată pentru a aborda dificultăți economice serioase care pot interveni în actualele sau noile state membre după data aderării.

Clauza de salvagardare în domeniul pieței interne poate fi invocată în momentul în care un stat membru nou determină sau riscă să determine, o disfuncționalitate serioasă pe piața internă. Comisia poate adopta măsuri în consecință cum ar fi excluderea statului de la beneficiile unei anumite părți a legislației în domeniul pieței interne. Această măsură se referă piața internă în sensul larg, adică nu numai la cele patru libertăți ci și la politicile sectoriale (ex. concurență, agricultură, transport, telecomunicații, energie, protecția consumatorului și a sănătății, mediu etc) în măsura în care acestea au efecte trans-frontaliere.

⁴ Art. 36, 37 și 38 ale Actului de Aderare

Clauza de salvagardare în domeniul justiției și afacerilor interne permite suspendarea unilaterală a obligațiilor statelor membre în domeniul cooperării judiciare față de statul respectiv, în domeniul cooperării judiciare în materie civilă și penală în ceea ce privește instrumentele legale conform principiului recunoașterii reciproce. Măsura poate fi invocată în cazul în care există deficiențe serioase sau riscul să apară aceste deficiențe în cele două domenii.

În plus, în Tratatul de Aderare există **aranjamente tranzitorii**. Prima categorie constă în aranjamente care au fost adoptate în timpul negocierilor pentru câteva domenii în scopul de a evita posibile perturbări regionale sau sectoriale în noile sau vechile statele membre. De exemplu, libera circulație a lucrătorilor din noile state membre poate fi restricționată de statele membre pentru o perioadă de până la șapte ani după data aderării. Accesul la piețele naționale de transport (cabotaj) a fost temporar restricționat.

În final, Tratatul de Aderare prevede o a doua categorie de aranjamente temporare pe care Comisia le poate adopta pentru o perioadă de trei ani după data aderării în ceea ce privește regulile în domeniul veterinar, fitosanitar și al siguranței alimentare. Aceste măsuri vizează interzicerea, de exemplu, a unităților neconforme de produse alimentare, de a-și vinde produsele pe piața internă în timpul perioadei de tranziție de maxim trei ani. În această perioadă, acestui tip de unități li se permite doar producerea de bunuri care vor avea o etichetă specifică și numai pentru piața națională. După perioada de tranziție, aceste unități trebuie să se conformeze regulilor comunitare sau să fie închise.

3.3. Măsuri de acompaniere prevăzute pentru aderarea României și a Bulgariei

Conform prezentului raport, Comisia va lua măsuri de remediere unde este cazul, pentru a asigura funcționalitatea politicilor EU. Acestea se referă la cazurile din domeniile securității alimentare, siguranța aeriană, fondurile UE pentru agricultură, justiția și lupta împotriva corupției, așa cum sunt descrise după cum urmează. În cazul în care, înainte sau după aderare, sunt identificate alte insuficiențe, vor fi, de asemenea, luate măsuri corespunzătoare pentru a asigura funcționalitatea politicilor UE.

3.3.1. Justiția și lupta împotriva corupției

Conform raportului, este încă necesară înregistrarea de progrese în continuare în reforma justiției și a luptei împotriva crimei organizate și corupției. Conform Art. 37 și 38 din Actul de Aderare, Comisia va stabili un mecanism de cooperare și verificarea progreselor înregistrate în aceste domenii după aderare.

România și Bulgaria vor raporta cu regularitate progresele înregistrate cu privire la anumite condiționalități. Primul raportul ar trebui să fie prezentat până la 31 Martie 2007. Comisia va furniza expertiza internă și externă pentru a coopera, va îndruma în realizarea procesului de reformă și va verifica progresele. Ulterior, Comisia va raporta până în iulie, Parlamentului și Consiliului progresele realizate în realizarea condiționalităților stabilite.

Raportul Comisiei va evalua dacă condiționalitățile au fost realizate, este necesar să fie ajustate și pot necesita raportări adiționale de progrese, dacă este necesar. Mecanismul va funcționa până la realizarea condiționalităților.

În cazul în care România nu îndeplinește condiționalitățile, Comisia va aplica măsurile de salvagardare prevăzute în Tratatul de Aderare. Acestea duc la suspendarea obligației actualelor state membre de a recunoaște hotărârile și a executa mandatele emise de instanțele naționale sau parchete conform principiului recunoașterii reciproce.

Pe baza prezentului raport, următoarele condiționalități trebuie ajustate:

Bulgaria

- Adoptarea unor amendamente constituționale care să înlăture orice ambiguitate privind independența și responsabilitatea sistemului judiciar.
- Asigurarea unui sistem judiciar transparent și eficient prin adoptarea și implementarea unui nou act normativ privind organizarea judecătorească și a unui nou cod de procedură civilă. Raportarea impactului acestor noi acte normative și ale codurilor de procedură penală și administrativă, în special în perioada de dinaintea trimerii în judecată.
- Continuarea reformei sistemului judiciar și a instituțiilor de aplicare a legii în vederea creșterii profesionalismului, responsabilității și eficienței. Evaluarea impactului acestor reforme și publicarea anului a rezultatelor.
- Efectuarea și raportarea de investigații profesionale și nepărtinitoare a cazurilor de corupție la nivel înalt. Raportarea privind inspecțiile interne din cadrul instituțiilor publice și a publicării declarațiilor de avere a înalților oficiali.
- Luarea de măsuri în continuare pentru prevenirea și lupta împotriva corupției, în special la autoritățile de la frontieră și administrația publică locală.
- Implementarea unei strategii de luptă împotriva crimei organizate, concentrată pe criminalitatea majoră, spălarea banilor precum și asupra confiscării sistematice a averii infractorilor. Raportarea asupra noilor investigații, trimiteri în judecată și condamnări în acest domeniu.

România

- Asigurarea funcționării sistemului judiciar într-o manieră mai transparentă și eficientă, în special prin întărirea capacității și responsabilității Consiliului Superior al Magistraturii. Raportarea și monitorizarea impactului noilor coduri de procedură civilă și penală.
- Înființarea, conform angajamentelor asumate, a unei agenții de integritate cu responsabilități în verificarea averilor și potențialelor conflicte de interese și în emiterea unor decizii obligatorii pe baza cărora să se poată aplica sancțiuni descurajatoare.
- Continuarea efectuării de investigații profesionale și nepărtinitoare în cazurile de corupție la nivel înalt, pe baza progreselor deja înregistrate.
- Luarea în continuare de măsuri pentru prevenirea și combaterea corupției, în special în administrația publică locală.

După consultarea cu Statele Membre, Comisia va adopta o Decizie privind implementarea și definirea modalităților acestui mecanism. Acesta va intra în vigoare la 1 ianuarie 2007. Lista condiționalităților va fi modificată în cazul în care orice țară îndeplinește una sau mai multe dintre condiționalități înainte de aderare.

3.3.2. *Fonduri pentru agricultură*

În România și Bulgaria există un risc real ca Sistemul Integrat de Administrare și Control să nu fie funcțional la data aderării. Calendarul pentru finalizarea IACS este extrem de strâns, situație datorată în principal demarării târzii a pregătirilor. Rezultatul este că poate fi afectată calitatea lucrărilor.

Fondurile comunitare în domeniul agriculturii gestionate prin IACS reprezintă 80% din totalul cheltuielilor agricole ale României, fiind deci necesară o bună funcționare a sistemului.

Pentru a preîntâmpina aceste riscuri, este necesară stabilirea unui mecanism care să ofere cadrul pentru o decizie ulterioară referitoare la corecta gestionare a fondurilor agricole rulate prin IACS. Aceste măsuri sunt necesare pentru a fi acoperit riscul iminent al unei încălcări a modului de funcționare al pieței interne pentru produsele agricole și pentru a evita efectuarea incorectă a plăților în primii ani de la aderare. Riscul se datorează naturii specifice a cheltuielilor agricole, care se desfășoară pe baza unui calendar extrem de strict. În plus, fondurile acoperite de IACS se caracterizează printr-un volum mare de tranzacții în perioada imediat următoare aderării.

Mecanismul care are la bază Tratatul de Aderare este prevăzut în Regulamentul adoptat simultan cu această comunicare. În practică, mecanismul oferă timp celor două state să finalizeze activitatea necesară pentru asigurarea funcționării eficiente a IACS-ului. Măsurile nu vor fi introduse dacă se vor încadra în timpul prevăzut. În vederea realizării la termen a acțiunilor sunt necesare în continuare eforturi sporite.

3.3.3. *Siguranța alimentară*

Datorită existenței *pestei porcine clasice* prezentă în cele două țări, acestea nu vor putea efectua comerț intra-comunitar cu porcine, carne de porc și produse neprelucrate termic provenind din carne de porc. Situația *pestei porcine* presupune necesitatea adoptării unor decizii de către Comisie până la data aderării.

Bulgaria a transmis pentru aprobare un Plan de finalizare a procesului de eradicare a *pestei porcine clasice* la mistreți. Aprobarea acestui plan conduce la integrarea Bulgariei în regimul comunitar deja stabilit pentru acele State Membre care sunt afectate de pesta porcină clasică. România a transmis pentru aprobare un Plan de eradicare a *pestei porcine clasice* la porcii mistreți și domestici. Totuși, situația prezentă în cele două țări reclamă încă interzicerea comerțului cu porci vii, cu carne de porc, precum și a unelor produse din carne de porc în UE după aderare.

România și Bulgaria nu îndeplinesc în totalitate *acquis-ul* comunitar în ceea ce privește *Encefalopatiile Spongiforme Transmisibile*. În cazul în care România și Bulgaria nu vor fi capabile să pună la punct un sistem adecvat de colectare și tratare a cadavrelor și a sub-produselor animale și nu vor fi modernizate unitățile de ecarisare, vor fi impuse restricții referitoare la capacitatea de folosire a unor sub-produse (de exemplu pentru furajarea animalelor). Măsurile vor fi luate în baza Articolului 42 din Actul de Aderare. Ele vor intra în vigoare după aderare.

Lista unităților agro-alimentare din Bulgaria și România care nu vor putea să efectueze comerț intra-comunitar în decursul unei perioade de trei ani și care sunt neconforme încă cu *acquis-ul* comunitar va putea fi actualizată până la data aderării. Actualizarea listelor va include, dacă este necesar, și alte unități neconforme. Această procedură are la bază măsurile tranzitorii prevăzute în Actul de Aderare.

Suplimentar, măsuri tranzitorii care au la bază Aricolul 42 al Actului de Aderare trebuie adoptate în sectorul laptelui din cauza discrepanței dintre capacitatea de prelucrare a unităților cu posibilitate de tratare conformă și existența laptelui neprelucrat conform. Aceste măsuri vor preveni vânzarea unor produse obținute din lapte neconform în alte State Membre.

4. CONCLUZII

Bulgaria și România au depus candidatura pentru aderare la Uniunea Europeană în 1995 și negocierile pentru aderare au fost demarate pentru ambele țări în februarie 2000. În 2002, Consiliul European a declarat obiectivul de a primi Bulgaria și România în Uniunea Europeană în 2007, în condițiile în care ambele țări realizează suficiente progrese în îndeplinirea criteriilor de aderare. Negocierile de aderare au fost finalizate în decembrie 2004 și Tratatul de aderare a fost semnat în aprilie 2005.

Bulgaria și România au depus eforturi considerabile pentru finalizarea pregătirilor pentru aderarea la UE de la ultimul raport al Comisiei publicat în luna mai. Bulgaria și România îndeplinesc criteriile politice de aderare și pregătirile se desfășoară corespunzător pentru îndeplinirea criteriilor economice și a celor de *acquis* până la 1 ianuarie 2007.

Multe dintre problemele menționate în rapoartele din mai au fost abordate. Un număr de chestiuni sectoriale au fost rezolvate. A fost înregistrate anumite progrese în domeniul reformei justiției și luptei împotriva corupției, spălării banilor și combaterii crimei organizate, dar alte rezultate palpabile sunt necesare.

Acest raport identifică acele domenii care necesită eforturi în continuare. El atrage atenția asupra prevederilor din *acquis* și din Tratatul de Aderare care au menirea de a garanta funcționarea adecvată a politicilor și instituțiilor UE după aderare. În concordanță cu acest raport, comisia, după consultarea cu statele membre, va stabili un mecanism de cooperare și verificare a progreselor în domeniul reformei justiției și în lupta împotriva

corupției, spălarea banilor și crimă organizată. În acest scop, au fost stabilite condiționalități care se referă la condițiile particulare ale fiecărei țări.

Comisia a adoptat prevederile legale necesare pentru a asigura managementul adecvat al fondurilor UE pentru agricultură. Raportul subliniază că regulile existente conțin garanțiile necesare pentru managementul adecvat al fondurilor structurale și al altor programe.

În domeniul siguranței alimentare, sunt câteva măsuri specifice. În prezent, anumite animale și produse animaliere nu pot fi exportate de Bulgaria și România către UE datorită prezenței bolilor la animale. Dacă va fi necesar, aceste restricții vor fi menținute și după aderare.

În domeniul siguranței aviației, vor fi necesare măsuri speciale pentru avioanele și transportatorii din Bulgaria.

În general, Bulgaria și România au făcut eforturi considerabile pentru adaptarea propriei legislații și administrații la legislația și regulile Uniunii Europene. Aceasta le-a adus într-o mare măsură în linie cu standardele și practicile predominante din Uniunea Europeană. Sprijinul susținut al Uniunii Europene va fi disponibil pentru rezolvarea aspectelor restante. Există suficiente garanții în acquis și în Tratatul de Aderare pentru a asigura funcționarea adecvată a politicilor și instituțiilor UE. Ca rezultat al progreselor obținute, Bulgaria și România vor fi în situația de a-și asuma drepturile și obligațiile de membru al UE la 1 ianuarie 2007. Comisia așteaptă să ureze bun venit Bulgariei și României ca membri cu drepturi depline ai Uniunii Europene la acea dată.

ANEXA ROMÂNIA

1. Aspectele semnalate în concluziile raportului din luna mai care necesită eforturi suplimentare

1.1. Criteriile politice

Sistemul judiciar

A continuat realizarea de progrese în reformarea sistemului judiciar. A continuat implementarea Strategiei Naționale și Planului de Acțiune. Legea privind medierea care prevede un sistem alternativ privind soluționarea disputelor a fost adoptată în mai. Va fi înființat un Consiliu de mediere care va supraveghea implementarea legii. Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, judecători și procurori, avocați și experți străini au demarat un proces de evaluare fundamentală a Codului Civil, Codului Penal și a codurilor de procedură aferente. Evaluarea ar trebuie să fie finalizată în al treilea trimestru din 2007. Numărul cauzelor de la secția civilă a Înaltei Curți a scăzut de la 6126 cauze la sfârșitul lui Februarie 2006 la 5160 cauze în Septembrie.

În iulie 2006, Procurorul general al României, împreună cu șefii Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe și a Direcției Generale de Informații și Protecție Internă au demisionat ca urmare a dispariției și părăsirii teritoriului de către un acuzat într-un caz de terorism. Inspectorii judiciari au lansat o investigație preliminară cu privire la măsurile luate de judecătorii și procurorii implicați.

Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a început să evalueze complexitatea diverselor tipuri de cazuri aflate în instanțe și timpul mediu afectat acestora pentru a sprijini instanțele în eficientizarea managementului resurselor umane ale sistemului judiciar. A fost lansat un proiect pilot pentru 17 instanțe în care grefierii vor desfășura sarcini adiționale administrative realizate în prezent de către judecători, pentru a reduce activitatea judecătorilor. În iunie CSM a făcut propuneri pentru îmbunătățirea legislației privind sancțiunile disciplinare pentru judecători. Acestea au scopul de a asigura că cei investigați nu pot să se pensioneze mai devreme pentru a evita sancțiunile și a-i împiedica să se pronunțe asupra cauzelor după ce CSM a luat o hotărâre inițială de înlăturare din funcție.

Planul de Acțiune al CSM este implementat conform calendarului, fiind luate următoarele măsuri: în primul rând, au fost adoptate reguli interne care împiedică membrii Consiliului să voteze cu privire la măsurile disciplinare care privesc instanțele sau parchetele unde își desfășoară activitatea; în al doilea rând au fost luate măsuri pentru a asigura interpretarea și aplicarea uniformă a legii; în al treilea rând, au fost stabilite criterii mai obiective pentru promovarea judecătorilor și procurorilor; în al patrulea rând, au fost stabilite noi criterii obiective pentru recrutarea personalului Direcției de Inspecție care au fost aplicate în selecția a 3 noi inspectori judecătorești.

În mai 2006, Parlamentul a ratificat contractul de renovare a 25 de curți. Palatul de justiție a fost redeschis în August și găzduiește Curtea de Apel București și o instanță locală. A continuat dezvoltarea unui sistem IT și echipamente de comunicații moderne, și până în iulie 2006 toate instanțele au fost interconectate printr-o rețea securizată. Actualmente se rețeaua se extinde la toate parchetele. Softul Sistemului de management al dosarelor este operațional în 152 din cele 237 instanțe și 40 din cele 235 parchete. În 82% din curți și 90% din parchete au fost conectate la rețele locale. Din iulie 2006 toate curțile și parchetele au acces on line la legislație și jurisprudență. Totuși, rămân anumite îngrijorări

Interpretarea și aplicarea unitară a legii la toate nivelele de jurisdicție pe tot cuprinsul țării nu a fost pe deplin realizată. Cinci în cei 14 membrii ai CSM se pot confrunta cu eventuale conflicte de interese în probleme de inspecție, având în vedere că aceștia dețin funcții de conducere la curți sau parchete. Obiectivitatea majorității covârșitoare a actualilor inspectori nu este suficient garantată. Ar trebui recrutați noi inspectori, conform noii proceduri pentru a reduce numărul posturilor vacante și a crește reprezentarea regională printre inspectori. CSM nu a reglementat încă problema comportamentului ne-etic a membrilor CSM, afectând reputația Consiliului ca organ colegial. Nu a fost încă numit Procurorul general. Nu au fost încă luate măsuri pentru a înlătura deficiențele de management din Ministerul Public, cum ar fi distribuția neuniformă a activității, lipsa pregătirii relevante în curs și incapacitatea de a colecta date statistice. Aceste probleme trebuie rezolvate cu prioritate.

Per total, a continuat reformarea sistemului judiciar, în special consolidarea capacității administrative. Sunt necesare eforturi în continuare pentru a asigura o interpretare și aplicare mai unitară a legii pentru a crea siguranță juridică. Deși CSM a început să abordeze anumite probleme cheie ale sistemului în noul adoptat Plan de Acțiune, rămân îngrijorări referitoare la potențialele conflicte de interese și de etica cu privire la anumiți membrii ai consiliului. Trebuie luate măsuri pentru a remedia deficiențele de management din Ministerul Public.

Măsuri anticorupție

România a continuat să înregistreze progrese în lupta împotriva corupției. A continuat implementarea Strategiei Naționale și a Planului de Acțiune pentru lupta împotriva corupției. În iunie 2006 au fost adoptate amendamente la Codul Penal și a fost introdusă răspunderea persoanelor juridice. În iulie, a fost adoptată legislația care înăsprește regulile finanțării partidelor politice.

Numărul și calitatea cercetărilor ne-partizane privind bănuiala de corupție la nivel înalt au continuat să crească. DNA a lansat cercetări în trei noi cazuri de corupție la nivel înalt, care implică un fost membru al Parlamentului, un membru marcant al autorităților locale și un funcționar public de rang înalt. DNA a acuzat șapte persoane în dosare de corupție la nivel înalt, patru dintre ei fiind politicieni din coaliția la putere, doi din opoziție și un foarte cunoscut om de afaceri. DNA a acuzat, de asemenea, cinci judecători și cercetează

alți doi. DNA a acuzat un total de 199 suspecți iar curțile au emis hotărâri în primă instanță împotriva a 87 de acuzați și 82 de hotărâri definitive în dosare trimise de DNA. Îmbunătățirea calității cercetărilor DNA a continuat, după cum s-a demonstrat prin redeschiderea dosarelor clasate în timpul precedentei echipe de conducere și prin lansarea de noi cercetări privind scandaluri de achiziții publice nerezolvate de multă vreme. Cadrul anticorupție a devenit tot mai eficient deoarece investigațiile DNA sunt lansate pe baza informațiilor furnizate de organismele de control public. În luna mai, au fost alocate 55 de posturi suplimentare pentru DNA.

Direcția Generală Anticorupție (DGA) din cadrul MAI are acum 298 de angajați la nivel național și local. Din mai, DGA a efectuat cercetarea preliminară a 615 persoane și a transmis toate dosarele serviciilor de acuzare competente, ceea ce a avut ca rezultat 157 condamnări. DGA a efectuat de asemenea teste de integritate care au relevat corupția din cadrul ministerului. În mai și iunie, Autoritatea Națională a Vămilelor a efectuat 42 de controale asupra personalului propriu, inclusiv pe bază de sesizări publice și ca urmare a luat măsuri disciplinare pentru 41 de angajați și a trimis un dosar la DNA pentru continuarea cercetărilor. În septembrie, diverse acțiuni comune DGA-DNA au avut ca rezultat mai multe arestări, din care 30 funcționari vamali precum și diverși alți oficiali, evidențiind buna cooperare a celor două instituții anticorupție.

Au început două campanii naționale pentru creșterea conștientizării publicului și funcționarilor publici, inclusiv din sistemul judiciar, privind consecințele negative ale corupției.

Totuși, persistă anumite îngrijorări.

Este necesară voința politică clară a tuturor factorilor politici pentru a demonstra durabilitatea și caracterul ireversibil al recentelor evoluții pozitive în lupta împotriva corupției. În Parlament au fost câteva încercări de reducere a eficacității propusei Agenții Naționale de Integritate în timpul votării proiectului de lege pe care România s-a angajat să o adopte în Strategia și Planul Național împotriva corupției.

În Parlament au fost de asemenea încercări de schimbare a procedurii de nominalizare a Procurorului General al României și al șefului DNA. Reformele conduse de Ministrul Justiției și DNA trebuie complementate de eforturi susținute ale tuturor celorlalte agenții executive, legislative și judiciare. Trebuie să se mai îmbunătățească cooperarea celor două servicii specializate de acuzare în cazurile de corupție la nivel înalt și crimă organizată. Încă nu există asigurări că judecătorii au suficiente cunoștințe de specialitate pentru a audia și judeca cazuri complexe de infracțiuni financiare și economice. Până în prezent, nu a fost nici o condamnare definitivă pentru cazurile de corupție la nivel înalt rezultate din noile investigații lansate de DNA în septembrie 2005. Corupția rămâne o îngrijorare generală. Anumite sectoare, ca sănătatea, educația și autoritățile locale sunt deosebit de vulnerabile.

În general, continuă să se înregistreze progrese în lupta împotriva corupției, continuarea lansării de cercetări și hotărâri în dosarele de înalt nivel trebuie să asigure durabilitatea și

caracterul ireversibil al recentelor progrese. Toți factorii politici trebuie să demonstreze angajamentul față de o serioasă și eficace luptă împotriva corupției și să asigure că nimeni nu este deasupra legii. Odată ce Agenția de Integritate este înființată și cooperarea între procurorii care lucrează la cazurile de corupție și crimă organizată s-a îmbunătățit trebuie asigurată stabilitatea legală și instituțională a cadrului anticorupție.

1.2. Criteriile de *acquis*

Acreditarea Agențiilor de Plăți

Au fost înregistrate progrese recente în ceea ce privește funcționarea Agențiilor de Plăți. Contractul pentru dezvoltarea software-ului pentru sistemul IT a fost semnat în data de 15 iulie 2006 și lansarea lui a fost la sfârșitul lunii iulie a.c. Un plan detaliat de acțiune a fost stabilit. În plus, echipamentul *hardware* necesar a fost instalat. Personal suplimentar a fost recrutat și procesul de instruire a demarat.

Totuși, unele îngrijorări persistă.

Un număr de probleme rămân de soluționat cu privire la Agențiile de Plăți legate de implementarea la timp a propriului sistem IT, de angajarea personalului adecvat și achiziționarea de echipament și spații pentru birouri, cât și insuficiența de personal de conducere și de proceduri de control.

În general, acestea constituie un risc real ca Agențiile de Plăți să nu fie funcționale până la data aderării.

Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS)

Progrese au fost înregistrate recent cu privire la funcționarea IACS-ului. Contractul pentru dezvoltarea software-ului pentru sistemul IT a fost semnat în data de 15 iulie 2006 și lansarea lui a fost la sfârșitul lunii iulie a.c. Un plan detaliat de acțiune a fost stabilit și modulul Registrul Fermelor a fost dezvoltat. Registrul Fermelor conține informații privind majoritatea fermierilor și progrese suplimentare au fost înregistrate în ceea ce privește stabilirea legăturii între Registrul Fermelor și Sistemul de Identificare a Parcelelor Agricole/ Sistemul de Informare Geografic (LPIS/ GIS). Resurse suplimentare au fost asigurate pentru activitatea legată de funcționarea LPIS/ GIS, acest lucru contribuind la accelerarea acesteia.

Totuși, unele îngrijorări persistă.

Un număr de probleme rămân de soluționat cu privire la implementarea în timp util a propriului Sistem IACS, existența unui calendar ferm de finalizare a Sistemului de Identificare a Parcelelor Agricole/ Sistemul de Informare Geografic (LPIS/ GIS) și calitatea acestuia. În plus, pentru controale inopinate a fost recrutat personal suplimentar și perfecționat, echipamentul a fost achiziționat și manualele de proceduri au fost completate.

Totuși, rămâne încă un risc ca IACS să nu fie funcțional în timp util, până la data aderării. Eforturi întărite susținute care să acopere întreaga perioadă disponibilă înaintea introducerii sistemului trebuie să se desfășoare în vederea asigurării operabilității IACS.

Encefalopatiile Spongiforme Transmisibile și sub-produsele de origine animală

România a înregistrat progrese remarcabile în ceea ce privește colectarea și tratarea deșeurilor animale, precum și a sub- produselor de origine animală. Contracte de licitație pentru colectarea, predarea și tratarea sub- produselor de origine animală au fost semnate cu un Consorțiu Ungaro- Român. Viitoarea organizare a sistemului de colectare a deșeurilor animale din ianuarie 2007 a fost definitivată. Existența celor trei locații de colectare a deșeurilor la Popești, Codlea și Dej vor putea gestiona sub-produse de origine animală în conformitate cu normele europene. Un program detaliat în vederea restructurării și modernizării fiecărei locații a fost agreat între autoritățile veterinare și Consorțiu. Deșeurile animale din categoria de risc 1 și 2 (materiale de risc major) vor fi tratate numai la Codlea, în timp ce locațiile don Popești și Dej vor procesa deșeurile animale de categoria 3 de risc (materiale de risc scăzut). Cele două unități de incinerare vor trata deșeurile provenite de la unitatea Codlea. Funcționarea celor 21 unități de colectare intermediare și mijloacele de transport sunt prevăzute în programul Consorțiului. De asemenea, Consorțiul s-a angajat să incinereze cea mai mare parte a stocurilor de carne și făinuri animale.

În plus, Consorțiul intenționează să construiască patru noi locații de gestionare a deșeurilor animale, care să înlocuiască treptat cele existente. O Comisie de coordonare a creării unui sistem de gestionare a deșeurilor în conformitate cu normele europene a fost creat în iunie 2006. Fiecare autoritate județeană a făcut o nominalizare pentru a supraveghea dezvoltarea sistemului de gestionare a deșeurilor.

Totuși, unele îngrijorări persistă.

Termenele pentru modernizarea și construirea locațiilor de gestionare a deșeurilor prevăzute pentru sfârșitul lunii noiembrie 2006 sunt foarte strânse în ceea ce privește asigurarea aprobării de către autoritățile veterinare și notificarea lor la Comisie. În plus, aceeași îngrijorare se referă la timpul necesar construirii și/ sau refacerea locațiilor de colectare intermediară, cât și timpului necesar achiziționării mijloacelor de transport.

Administrarea fiscală - interconectivitatea cu sistemele IT

România a înregistrat progrese semnificative în pregătirea Sistemului de Schimb de Informații în domeniul TVA (VIES), servicii electronice pentru TVA (VoES) și Sistemul de Control al Mișcării Accizelor (EMCS). Ministerul Finanțelor Publice din România s-a implicat în implementarea sistemelor, alături de echipele de proiect. România a trecut cu succes testele de conformanță pentru aplicațiile VIES și EMCS, îndeplinindu-și obligațiile în acest domeniu. VoES urmează să devină deplin funcțional până la data aderării, ceea ce va dovedi că România menține actualul trend de progrese.

2. ALTE ASPECTE CARE NECESITAU PROGRESE SUPLIMENTARE ÎN MAI 2006

Această secțiune evidențiază progresele României referitoare la criteriile politice și economice și domeniile din *acquis* evidențiate în Raportul din luna mai.

2.1. Criteriul politic

Reforma administrației publice

În domeniul reformei administrației publice au fost înregistrate progrese. Două legi cheie au fost adoptate de Parlament în luna iulie. Prima este Legea privind Finanțele Publice Locale, cea de-a doua este Legea privind Statutul Funcționarilor Publici. Cea din urmă completează cadrul legal al descentralizării. Lucrările continuă pentru a se asigura transferul competențelor de la nivel guvernamental central la cel mai adecvat nivel local. Pentru a fi descentralizate responsabilitățile și managementul resurselor, inclusiv finanțele, au fost elaborate calendare și proceduri. Procesul de descentralizare este în faza de demarare.

Legea amendată privind funcționarii publici are ca scop descentralizarea administrativă. De asemenea, îmbunătățește procedura de recrutare și definește drepturile și responsabilitățile funcționarilor publici. În plus, are menirea de a defini structurile de carieră și procedurile pentru recrutarea înalților funcționari publici și de a depolitiza serviciul.

Anumite progrese au fost înregistrate în îmbunătățirea formulării politicilor. Rolul Secretariatului General al Guvernului a fost definit. Guvernul a elaborat un manual despre metodologia de evaluare a impactului, precum și o metodologie cuprinzătoare pentru planificare strategică la nivel de ministere și Secretariat General al Guvernului. Cel din urmă include măsuri pentru a furniza autorităților un cadru de lucru clar și cuprinzător pentru elaborarea și coordonarea politicilor publice, cu o implicare activă a societății civile.

Totuși, anumite îngrijorări persistă.

Este posibil ca elaborarea unei noi Legi privind Salarizarea Unitară a funcționarilor publici, pentru a completa noul statut al funcției publice, să fie în continuare întârziată. Guvernul continuă să se folosească de Ordonanțe de Urgență pentru a adopta legi (105 au fost aprobate între februarie și iulie 2006). Acestea ocolesc rolul legislativ și de supervizare al Parlamentului și ar trebui limitate la circumstanțe excepționale.

Traficul de persoane

Strategia și Planul de Acțiune 2006-2010 pentru combaterea traficului de persoane a fost adoptat în august 2006. Au fost înregistrate progrese în ocuparea pozițiilor vacante din

cadrul Agenției Naționale pentru Prevenirea Traficului Uman și în monitorizarea asistenței oferită victimelor. Vor fi înființate opt oficii regionale și un sistem IT pentru înregistrarea victimelor repatriate astfel încât să li se poată acorda sprijin. Este planificat un program parțial finanțat de stat pentru a acorda victimelor sprijinul medical, psihologic și legal, de care au nevoie. Până acum, în 2006, un total de 130 victime au fost sprijinite, fie în centre ale statului sau ale ONG-urilor, fie la domiciliu. În mai 2006, au fost detectate 45 cazuri de trafic, implicând 91 de traficanți, din care 15 au fost arestați.

Totuși, anumite îngrijorări persistă.

Sunt necesare eforturi în continuare pentru a îmbunătăți facilitarea integrării sociale a „victimelor”. Există încă 16 poziții vacante în cadrul Agenției dintr-un total de 34 poziții. Nu a fost încă adoptat un buget mărit care să reflecte responsabilitățile date Agenției. Sistemul IT necesar pentru a înregistra victimele repatriate nu este încă funcțional și există puține măsuri care să sprijine reintegrarea socială a victimelor.

Rele tratamente în centrele de detenție și condițiile din penitenciare

Au fost înregistrate progrese în îmbunătățirea condițiilor de detenție. Poliția română a renovat șase facilități de detenție și a închis una. În lunile mai și iunie poliția a întreprins inspecții asupra condițiilor de detenție în nouă județe și cinci secții de poliție din București. Nu au fost depistate violări ale drepturilor cetățeanului sau încălcări ale normelor procedurale ca, de exemplu, reținerea în aceeași celulă a celor aflați în detenție înainte de proces cu prizonierii condamnați. Trei plângeri privind rele tratamente din partea ofițerilor de poliție au fost primite de Direcția Generală de Cercetări Penale. Cercetări subsecvente au demonstrat că acestea nu erau fondate. În iunie 2006 o Lege privind regimul de executare a pedepselor a fost adoptată, prevăzând un regim de detenție diferențiat în penitenciare (maximă siguranță, închis, semi-deschis și deschis). De asemenea, legea facilitează îmbunătățirea condițiilor din penitenciare și întărește supervizarea judecătorilor asupra sentințelor decise.

Totuși, anumite îngrijorări persistă.

Continuă să existe rapoarte de rele tratamente din partea celor ce pun în aplicare legea și a personalului penitenciarelor, inclusiv utilizarea excesivă a forței. Analiza judiciară a unor asemenea plângeri este rară și nu au existat noi sancțiuni din luna mai. Eforturile de relocalizare a persoanelor aflate în detenție preventivă, din pivnițele secțiilor de poliție în locații mai adecvate trebuie să continue.

Protecția copilului

În privința protecției copilului, au fost înregistrate în continuare progrese. Autoritățile au continuat implementarea legislației din 2005 privind drepturile copilului și adopțiile. Aceasta a aliniat legislația României la Convenția Națiunilor Unite asupra drepturilor copilului, aceeași ca al statelor membre. Numărul copiilor instituționalizați a continuat să scadă. Condițiile de trai în instituțiile rămase s-au îmbunătățit substanțial și se află acum

în general la un standard bun. Mulți copii au fost reuniți cu familiile lor sau sprijinite de persoane instruite. Mai mult, planul de acțiune ce vizează asistența pentru mame în scopul prevenirii abandonării noilor născuți, trebuie implementat cu grijă. În privința copiilor cu handicap, autoritățile române au înființat un grup de lucru care va examina îndeaproape condițiile de trai a acestor copii în centrele de plasament, spitale și școli cu internate, în scopul îmbunătățirii acestor condiții.

Dizabilități și sănătate mentală

Au fost înregistrate progrese limitate. Planul de acțiune privind implementarea strategiei în domeniul reformei sănătății mentale în perioada 2006 – 2009 a fost adoptat în mai 2006. Un Centru Național pentru sănătatea mentală a fost înființat în august 2006 pentru coordonarea reformei în domeniul sănătății mentale. Recrutarea asistenților sociali pentru monitorizarea respectării drepturilor omului în instituțiile psihiatrice a continuat și trebuie finalizată de urgență. În domeniul dizabilităților, procesul de dezinstituționalizare a continuat. Autoritatea Națională pentru Persoane cu Handicap a alocat de curând fonduri ONG-urilor pentru înființarea serviciilor pentru persoanele cu dizabilități. 18 servicii sociale sunt în reabilitare, cum ar fi cele pentru formare și integrare profesională, centre de îngrijire și locuințe protejate.

Totuși, anumite preocupări rămân.

În ceea ce privește dizabilitățile, promovarea serviciilor de calitate pentru persoanele cu dizabilități, de exemplu crearea comunităților bazate pe servicii alternative precum și accesul crescut la ocupare și educație, trebuie să devină acum o prioritate clară. În domeniul sănătății mentale, deși au fost întreprinși pași pentru soluționarea celor mai urgente provocări, o muncă sporită este necesară pentru eliminarea ocupării în exces în unele instituții psihiatrice, și pentru asigurarea unui număr suficient de personal și de tratamente. În scopul asigurării implementării la timp a reformei în domeniul sănătății mentale, munca depusă trebuie să fie parte a unei abordări de ansamblu și a unui efort continuu de monitorizare.

Restituirea proprietăților

În privința restituirii proprietăților, au fost înregistrate progrese. Legislația a fost modificată pentru simplificarea regimului de înființare și a plăților compensațiilor. Totuși, procesarea cererilor de revendicare rămâne înceată.

Protecția și integrarea minorităților

În domeniul protecției minorităților, pot fi amintite doar progrese limitate. Proiectul de lege privind statutul minorităților naționale și stabilirea principiilor egalității și nediscriminării și multi-culturalismului, este încă dezbătut în Parlament. Acest proces legislativ trebuie urmărit îndeaproape. Noul Plan Național de Ocupare care a fost aprobat în august 2006 conține acțiuni direcționate pentru minorități, inclusiv minoritatea romă. Legea privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare a fost amendată

pentru îndeplinirea standardelor Uniunii Europene referitoare la independența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Capacitatea administrativă a Agenției Naționale pentru Romi a fost îmbunătățită fiind create oficiile regionale. Agenția a început de asemenea implementarea proiectelor de dezvoltare comunitară care pot aduce o contribuție importantă și de durată la îmbunătățirea situației minorității romă. Totuși, rămân anumite preocupări.

Implementarea este înceată. Incluziunea socială a minorității rome rămâne o problemă structurală. Pe ansamblu, condițiile de trai sunt încă neadecvate. Măsurile de ocupare trebuie îmbunătățite și implementate în continuare. Resurse adecvate pentru strategiile și politicile rome nu sunt întotdeauna asigurate, în special la nivel local. Autoritățile române nu au demonstrat încă la toate nivelurile aplicarea unei politici de toleranță-zero privind rasismul împotriva minorității rome.

Mai sunt încă cazuri de violență la nivel instituțional îndreptate împotriva minorității rome și asalturi asupra minorității rome, cum sunt raidurile poliției și evacuările din comunitățile rome, fără oferirea de alternative pentru adăpostire. În general, nivelul de conștientizare a situației și a strategiei guvernamentale pentru minoritatea romă, în special în comunitățile locale care sunt responsabile pentru evacuări, este scăzut. Autoritățile locale trebuie sprijinite să deruleze proiecte de dezvoltare comunitare și să aducă soluții la problemele privind legalitatea așezărilor minorității rome sau a altora. Cadrul instituțional pentru implementarea strategiei naționale pentru minoritatea romă nu este încă suficient de eficace și tinde să diminueze capacitatea de luare a deciziilor de Agenția Națională pentru Romi și de reprezentanții populației rome de a participa efectiv la procesul de luare a deciziilor în domenii relevante. Pregătirea României în aceste domenii trebuie accelerată imediat și continuată după aderare.

2.2. Criterii economice

Stabilitate macroeconomică și mix-ul de politici

Raportul din luna mai 2006 a reconfirmat statutul de economie de piață funcțională și a concluzionat că au fost adoptate politici fiscale, monetare și salariale mai adecvate. De la data acestui raport au fost înregistrate progrese în următoarele domenii: bugetul general a înregistrat un surplus de 1,5% din PIB pentru primele șase luni ale anului 2006. Procesul de dezinflație a continuat. Banca Centrală a înăsprit condițiile privind rezervele minime și a mărit moderat rata dobânzii de intervenție în vederea contracarării presiunilor și riscurilor inflaționiste. Creșterea salariului real a fost în general acoperită de creșterea productivității.

Cu toate acestea, rămân în continuare unele îngrijorări.

Politica fiscală a fost considerabil relaxată având în vedere că ținta inițială de 0,5% a deficitului pentru anul 2006 a fost revizuită în creștere la 0,9% în aprilie și la 2,5% în iunie. Cheltuielile bugetate au fost mărite cu aproape 3,5% din PIB, din care 0,4% din PIB pentru mărirea cheltuielilor publice salariale. Această politică pro-ciclică deviază de

la politica fiscală pe termen mediu prezentată anterior de România. Se mărește astfel riscul depășirii pe viitor a pragului de referință de 3% a deficitului bugetar. Evoluția inflației prezintă asigurări limitate că ținta pentru anul 2006 va fi atinsă. Cu cât este mai relaxată politica fiscală și mai accelerată creșterea creditului, cu atât sunt mai dificile perspectivele de atingere a ținta de inflație pentru anul viitor.

Reforma cheltuielilor publice și respectarea obligațiilor fiscale

Raportul din luna mai 2006 concluziona că reforma cheltuielilor publice și respectarea obligațiilor fiscale trebuie să fie continuată iar colectarea veniturilor trebuie îmbunătățită. De la data acelui raport au fost înregistrate progrese în următoarele domenii: colectarea impozitului pe profit și a TVA; amendamentele aduse codului fiscal au lărgit baza de impozitare și au îmbunătățit structura ratelor de impozitare.

Cu toate acestea, rămân în continuare unele îngrijorări.

Relaxarea politicii de cheltuieli nu a fost însoțită de măsuri pentru îmbunătățirea prioritizării cheltuielilor guvernamentale și a capacității de implementare a unor mari proiecte de investiții publice. Doar aproximativ jumătate din cheltuielile adiționale au fost programate pentru investiții. Salariile în sectorul public, subvențiile și achizițiile de bunuri și servicii realizate de guvern au crescut cu 1,1% din PIB. Reforma pensiilor rămâne a fi adoptată de către Parlament. Este necesară în continuare îmbunătățirea colectării taxelor și a conformării la plata obligațiilor fiscale pentru a crește sustenabilitatea fiscală.

Privatizarea și restructurarea industrială

Raportul din mai 2006 concluziona că, în vreme ce statutul de economie de piață funcțională este în continuare atins, intensificarea reformelor structurale necesita în special continuarea restructurării sectoarelor energetic, minier și transporturi, precum și progrese în implementarea programului de privatizare. De la data acelui raport au fost înregistrate unele progrese. Numărul total al companiilor la care statul deține participații a scăzut ușor. Patru companii la care statul era acționar majoritar, din portofoliul agenției de privatizare (AVAS), au fost privatizate sau au intrat în lichidare. Ajustarea prețurilor energiei în funcție de evoluția costurilor a continuat. Închiderea minelor și reconversia forței de muncă au continuat în cadrul programului de restructurare a minelor.

Cu toate acestea, rămân în continuare unele îngrijorări.

Progresele în domeniul privatizării au continuat să fie sub țintele guvernamentale iar procesul a fost în general lent în sectoarele bancar, energetic și de apărare. Există încă situații în care pentru companiile la care statul este acționar majoritar (un exemplu elocvent îl reprezintă Tractorul Brașov) continuă să fie preferată asistența statului în locul lichidării. Dezideratul închiderii a cinci mari companii industriale până la finalul lunii martie 2006 încă nu a fost îndeplinit. În scopul îmbunătățirii competiției în cadrul pieței

interne, diferența dintre prețurile gazelor produse de întreprinzătorii internaționali și cei locali ar trebui redusă.

Mediul de afaceri

Raportul din luna mai 2006 concluzionează că a continuat acumularea de noi arierate fiscale iar cadrul legal privind falimentul continua să prezinte disfuncționalități. De la data acelui raport au fost înregistrate unele progrese: Valoarea totală a arieratelor a scăzut iar acumularea de noi arierate s-a încetinit. A crescut numărul marilor debitori cărora le-au fost aplicate măsuri privind falimentul sau executarea silită. Ratele de colectare a facturilor în sectorul energetic s-au îmbunătățit ușor. A fost înregistrat un număr mare de noi cazuri de insolvență, a crescut numărul cazurilor rezolvate, iar un număr mai mare de cazuri au fost rezolvate rapid.

Cu toate acestea, rămân în continuare unele îngrijorări.

Arieratele bugetare totale, precum și arieratele bugetare nou înregistrate, continuă să rămână substanțiale, determinate în special de companiile aflate în proprietatea statului. Guvernul a renunțat la practica anulării datoriilor marilor contribuabili prin decizia de ștergere a unor datorii mai mari de 1% din PIB ale unui principal furnizor de energie electrică, fără prezentarea unor măsuri de restructurare convingătoare. Neplata facturilor din sectorul energetic continuă să reprezinte un factor endemic. Este necesară întărirea disciplinei financiare și îmbunătățirea funcționării justiției, în scopul creării unui mediu de afaceri echitabil.

2.3. Criteriile de *acquis*

Această secțiune analizează evoluțiile din domeniile *acquis*-ului comunitar care necesitau eforturi sporite în luna mai 2006, clasificate pe două categorii:

- În primul rând, domeniile în cadrul cărora au fost înregistrate progrese semnificative și unde, în cazul în care se menține acest trend, pregătirea se va desfășura corespunzător
- În al doilea rând, domeniile în care pregătirea pentru aderare trebuie să fie definitivată.

2.3.1. Domeniile în care pregătirile se desfășoară corespunzător

Capitolul I Libera circulație a mărfurilor

Au fost realizate progrese în domeniul **măsurilor orizontale și procedurale**, în special în ceea ce privește capacitatea administrativă în domeniul acreditării. Statutul organismului de acreditare din România fost îmbunătățit, recrutarea personalului și pregătirea acestuia a fost realizată, iar pregătirea documentației a fost finalizată pentru re-obținerea statutului de semnatar a Convenției Multilaterale privind Cooperarea în domeniul Acreditării pentru sistemele de management al calității și organisme de

certificare a produselor. În general, România a realizat progrese satisfăcătoare în domeniul menționat anterior al liberei circulații a mărfurilor.

Capitolul 2 Libera circulație a persoanelor

România a realizat progrese importante prin adoptarea de către parlament a legislației de transpunere a *acquis*-ului privind **drepturile cetățenilor**, prin intermediul căreia cetățenii Uniunii Europene și membrii familiilor acestora au dreptul de circulație și stabilire liberă pe teritoriul Statelor Membre, precum și prin intermediul amendării legislației naționale în scopul asigurării faptului că cetățenii membrii ai UE și care nu sunt români să beneficieze de același tratament ca cetățenii români în ceea ce privește tarifele și accesul la educație. *Acquis*-ul în domeniul **drepturilor electorale** nu a fost încă transpus. Pregătirea României în acest domeniu trebuie continuată în perioada următoare.

Capitolul 3 Libera circulație a serviciilor

Au fost înregistrate progrese importante în procesul de identificare a barierelor în calea **dreptului de stabilire și a libertății de furnizare a serviciilor**, precum și eliminarea elementelor aflate în incompatibilitate cu prevederile Tratatului CE. România are în prezent un cadru legal care permite persoanelor provenind din Comunitatea Europeană și din Spațiul Economic European să furnizeze servicii cu caracter temporar, fără a fi necesară obținerea altor licențe.

Capitolul 6 Politica în domeniul concurenței

România a continuat să înregistreze progrese importante în domeniul implementării legislației privind **ajutorul de stat**. Calitatea și independența evaluărilor efectuate de către Consiliul Concurenței în domeniul măsurilor de ajutor de stat au continuat să se situeze la un nivel satisfăcător. România a făcut progrese în îmbunătățirea disciplinei privind ajutoarele de stat, astfel încât în prezent autoritățile publice și întreprinzătorii sunt conștienți de drepturile și obligațiile în domeniu, chiar dacă comportamentul instituțiilor furnizoare de ajutor de stat (în special Ministerul Finanțelor Publice) trebuie îmbunătățit. Ajutoarele de stat sub forma exceptărilor de plăți acordate Loteriei Naționale constituie un exemplu în acest sens. Trebuie depuse în continuare eforturi pentru a finaliza evaluarea măsurilor de ajutor de stat acordat marilor companii ce necesită restructurări.

În ceea ce privește ajutorul de stat din domeniul industriei siderurgice, autoritățile române au continuat implementarea Programului național de restructurare a siderurgiei în strânsă cooperare cu Comisia Europeană. România a continuat să respecte angajamentele de a nu autoriza nici un ajutor companiilor siderurgice incluse în Programul național de restructurare.

Cu toate acestea, sunt necesare eforturi suplimentare pentru a asigura, la sfârșitul perioadei de restructurare, revenirea companiilor siderurgice la viabilitate pe termen lung. Ajutorul de stat pentru restructurare acordat companiilor siderurgice din afara Programului național de restructurare a fost recuperat.

Capitolul 7 Agricultură

În majoritatea domeniilor au fost înregistrate progrese. Capacitatea administrativă (personalul și pregătirea acestuia) a majorității **organizațiilor comune de piață** a fost îmbunătățită. O serie de manuale de proceduri au fost pregătite sau finalizate. Principalele progrese din sectoarele specifice ce trebuie menționate sunt: aprobarea formală a 128 de centre de intervenție pentru cereale; aprobarea formală a 228 de centre de colectare a laptelui, stabilirea de către guvern a metodologiei de alocare individuală a cotelor de lapte și constituirea rezervei naționale; în domeniul cărnii, cadrul legal de clasificare a carcaselor a fost completat, iar sistemul de clasificare a carcaselor de porc a început să funcționeze. Registrul culturilor de viță de vie este în prezent realizat astfel încât să fie compatibil cu Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS).

În domeniul veterinar, Agenția Națională pentru Ameliorare și Reproducție în **zootehnie** este în prezent operațională. În ceea ce privește **sistemul de control veterinar pe piața internă**, a fost înființat sistemul de identificare a animalelor și de înregistrare a mișcării acestora. Baza de date a bovinelor este operațională. Cu toate acestea, managementul bazei de date trebuie îmbunătățit substanțial, ceea ce implică întărirea capacității administrative a autorităților veterinare. Lucrările de construcții pentru cele opt puncte de inspecție vamală (BIPs) se află într-un stadiu avansat. Pregătirea personalului este în curs. Potrivit calendarului autorităților române, toate punctele de inspecție vamală trebuie să fie operaționale în luna octombrie 2006.

Capitolul 8 Pescuit

România a înregistrat progrese semnificative în domeniul **pescuit**, prin adoptarea unei ordonanțe de urgență privind managementul fondurilor structurale. Prin urmare, Compania Națională pentru Administrarea Fondului Piscicol nu va mai fi considerată un organism intermediar în gestionarea fondurilor comunitare. Pregătirile pentru programul național strategic, precum și pentru programul operațional se află într-un stadiu avansat. Capacitatea administrativă a Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură a fost întărită.

Capitolul 10 Impozitare

În ceea ce privește **impozitarea directă**, România a finalizat, în mare parte, transpunerea Directivelor privind impunerea creșterilor de capital, fuziunilor, societăților mamă și a filialelor, dobânzilor, a redevențelor și a economiilor. Totuși, o serie de aspecte trebuie corectate până la aderare. Codul Fiscal a fost definitivat corespunzător cerințelor de cooperare administrativă și asistență reciprocă. De asemenea, România a eliminat toate magazinele duty-free de la toate punctele de frontieră. Cu condiția adoptării amendamentelor, România va fi pregătită pentru aderare în acest domeniu.

Au fost înregistrate progrese și în ceea ce privește **impozitarea indirectă**. Noul Cod Fiscal definitivează alinierea cu acquis-ul comunitar în acest domeniu, prin transpunerea

prevederilor referitoare la circulația intracomunitară a tuturor categoriilor de produse armonizate, precum și a Directivei privind Energia. De asemenea, România a atins nivelul minim de taxare a produselor energetice (cu excepția benzinei cu plumb și a păcurei), a produselor alcoolice, a tutunului și a introdus rate reduse de accizare (50%) pentru consumul propriu al micilor cultivatori de fructe. În domeniul TVA, noul Cod Fiscal, care va intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2007, elimină discrepanțele existente și introduce regimul intra-comunitar. Totuși, Codul Fiscal include de asemenea, prevederi referitoare la impozitarea mașinilor, ceea ce contravine Tratatului Comunității Europene și Jurisprudenței Curții de Justiție.

Capitolul 18 Educație și formare profesională

În ceea ce privește **programele comunitare**, managementul viitorului program YOUTH în acțiune va fi coordonat de către Agenția Națională Comună pentru programele LifeLong Learning și Youth in Action.. Această decizie trebuie urmată de măsuri corespunzătoare în vederea asigurării fuziunii în bune condiții. Este prevăzut un protocol tripartit între Ministerul Educației și Cercetării, Autoritatea Națională pentru Tineret și Agenția Națională pentru Programe Comunitare, în scopul asigurării coordonării și monitorizării, precum și a utilizării corecte și de o manieră transparentă a fondurilor.

Capitolul 21 Politica Regională

Au fost înregistrate progrese semnificative în ceea ce privește **structurile instituționale** (capacitatea administrativă). România a implementat, în mare măsură, planurile de recrutare și formare profesională. A fost demarată delegarea de responsabilități de la autoritățile de management către organismele intermediare. Au fost luate o serie de măsuri în privința procedurilor de coordonare. Pregătirea proiectelor care vor avea finanțare comunitară (proiect pipeline) este avansată în majoritatea sectoarelor.

De asemenea, au fost înregistrate progrese semnificative în ceea ce privește **monitorizarea și evaluarea**, prin implementarea Sistemului Unic de Management al Informațiilor (SMIS), conform calendarului stabilit. Capacitatea de evaluare a fost îmbunătățită și prin înființarea unităților de evaluare, prin elaborarea strategiilor de evaluare, prin pregătire profesională și campanii de informare.

Totuși, sunt necesare eforturi suplimentare de consolidare a capacității administrative la toate nivelele, pentru a asigura absorbția totală a fondurilor comunitare în condițiile respectării acquis-ului. Procedurile de selecție a proiectelor și în special implementarea acestora, vor necesita o atenție deosebită pentru a înlătura probleme întâlnite în cadrul fondurilor de pre-aderare.

Capitolul 22 Mediu

În privința **capacității administrative**, au fost înregistrate progrese semnificative. Au fost organizate recrutări de personal și programe de pregătire profesională. Separarea responsabilităților între diferitele nivele ale administrației de mediu a fost îmbunătățită. Totuși, este necesară consolidarea în continuare a rolului consultativ al Ministerului și al Agenției Naționale de Mediu față de agențiile de locale și regionale. Este necesară

ocuparea, până la aderare, a posturilor vacante, precum și continuarea programelor de formare profesională în vederea asigurării necesarului de personal și a pregătirii adecvate a acestuia.

În domeniul **legislației orizontale**, a fost finalizată alinierea cu privire la participarea publică și cea juridică, urmând ca implementarea să aibă loc fără întârziere.

În domeniul **managementului deșeurilor**, a fost finalizată transpunerea acquis-ului. A fost întărită capacitatea administrativă, nivelul regional, în special, fiind în prezent mai bine pregătit pentru a implementa acquis-ul privind deșeurile. Au fost elaborate proiectele Planurilor Regionale de Management a Deșeurilor. O serie de alte măsuri importante au fost luate în direcția implementării directivelor privind depozitele de deșeuri, deșeurile de ambalaje și deșeurile provenind din echipamentele electrice și electronice. Totuși, este necesară îmbunătățirea funcțiilor de asistență și consultare de la nivel național.

În ceea ce privește **managementul apei**, a fost finalizată transpunerea acquis-ului. Monitorizarea calității apei a fost stabilită conform parametrilor și frecvențelor reglementate de către acquis. O serie de alte măsuri importante de implementare au fost luate în privința identificării zonelor de capturare a apei potabile și a elaborării unui nou registru a sistemelor de colectare și tratare a apei menajere. Au fost continuate investițiile în infrastructură, fiind elaborată și o nouă strategie financiară.

În domeniul **poluării industriale**, au fost înregistrate progrese importante în ceea ce privește procesul de emitere a permiselor integrate pentru instalațiile care fac obiectul Directivei privind Prevenirea și Controlul Integrat al Poluării. Până la data de 31 August 2006, au fost depuse 549 aplicații dintr-un total de 607 instalații care mai necesită permise, 272 permise fiind emise. Procesul de licențiere a apei a fost armonizat cu procedurile de emitere a permiselor IPPC, astfel încât riscul unor întârzieri, în acest domeniu, a fost înlăturat. Totuși, este necesar ca restul permiselor să fie emise în timp, fără a afecta calitatea.

Capitolul 24 Cooperarea în domeniul justiției și afacerilor interne

Au fost înregistrate progrese în domeniul **cooperării polițienești și a combaterii crimei organizate**. Poliția națională a recrutat mai mult de 1000 persoane, majoritatea dintre acestea urmând a-și desfășura activitatea în domeniul ordinii publice. Au fost achiziționate mașini suplimentare de patrulă în vederea creșterii capacității poliției de a acoperi zonele rurale îndepărtate. Capacitatea de combatere a crimei organizate a fost de asemenea întărită, prin achiziționarea de echipament IT și programe software. Laboratorul de Medicină Legală a fost dotat cu echipament nou pentru analiza ADN.

În ceea ce privește **lupta împotriva drogurilor**, nivelul de ocupare a posturilor din cadrul Agenției Naționale Antidrog a crescut la peste 95% din obiectivul României, iar 7 centre de consiliere din toată țara au fost renovate. În perioada mai – 26 iunie, au fost confiscate 20 kg de droguri, din care 2 kg heroină și peste 1800 de pastile ecstasy. În

plus, au mai fost confiscate peste 63 kg și 440 litri de precursori folosiți în producția de droguri.

În domeniul **cooperării judiciare în materie civilă și penală**, au fost publicate ghiduri în format electronic (online) pentru judecători și procurori, care descriu procedurile de urmat după aderare. Sunt continuate pregătirile pentru integrarea României în Rețelele Juridice Europene, institutele relevante de pregătire profesională organizând programe de pregătire profesională în acest domeniu.

Capitolul 28 Control Financiar

România a adoptat o strategie generală pentru dezvoltarea **controlului financiar public intern** în concordanță cu standardele și practicile comunitare. Implementarea acesteia este avansată, desfășurându-se în conformitate cu acquis-ul. Controlul financiar preventiv a fost progresiv integrat în sfera responsabilității manageriale.

În ceea ce privește **controlului asupra cheltuielilor aferente acțiunilor structurale**, Agențiile pentru implementarea fondurilor de pre-aderare ISPA sunt complet operaționale, fiind acordată acreditarea Sistemului Extins de Implementare Descentralizată (EDIS) pentru întregul instrument ISPA. Acest lucru dovedește faptul că România a atins un nivel satisfăcător al controlului asupra cheltuielilor aferente acțiunilor structurale. Totuși, pentru fondurile de pre-aderare Phare, finalizarea sistemului de audit EDIS necesită în continuare eforturi din partea României în vederea obținerii acreditării până la sfârșitul acestui an.

2.3.2. Domenii în care pregătirea pentru aderare trebuie să fie definitivată

Capitolul 1 Libera circulație a mărfurilor

Câteva evoluții pozitive pot fi raportate în **sectorul vechii abordări** în ceea ce privește controlul cultivării producției și marketing-ului OMG-urilor. România a finalizat complet legislația în domeniul siguranței alimentare. Cadrul legal necesar pentru instituirea unui sistem de înregistrare și control al recoltelor de OMG-uri, este în vigoare, incluzând o interdicție de cultivare pentru soia modificată genetic de la data aderării.

Totuși, anumite îngrijorări persistă. Este necesară îmbunătățirea semnificativă a implementării cadrului legal. În special, trebuie accelerate pregătirile pentru un sistem de control bine-definit care să asigure că toată recolta de soia modificată genetic este înregistrată, trimisă la fabricile de procesare, etichetate și posibil de a fi urmărite conform cerințelor Uniunii Europene.

România nu asigură încă că semințele modificate genetic, stocate în ferme sunt total controlabile și că nu vor fi utilizate pentru cultivare după data aderării. Laboratoarele pentru produse alimentare și furaje, și pentru calitatea semințelor nu sunt încă operaționale în totalitate. Autoritățile române trebuie să asigure o implementare practică și eficientă a planului de acțiune pentru OMG-uri, elaborat în iunie 2006.

Capitolul 3 Libera circulație a serviciilor

România a depus eforturi în ceea ce privește **sectorul bancar**, prin transpunerea în legislația națională a noilor cerințe de capital pentru instituțiile de credit și firmele de investiții. Totuși, proiectele legislative puse la dispoziție de către autoritățile române nu oferă suficiente informații Comisiei pentru a putea evalua capacitatea României de a transpune de o manieră corectă și completă noile cerințe de capital pentru instituțiile de credit și firmele de investiții.

În ceea ce privește **sectorul asigurărilor**, au fost observate eforturi importante în domeniul asigurărilor auto atât în ceea ce privește reducerea numărului de autovehicule neasigurate cât și în ceea ce privește întărirea capacității administrative.

Instituțiile solicitate prin Directivele privind Asigurările auto sunt, în prezent, operaționale. Fondul de Protecție a Victimelor Străzii este responsabil de gestionarea Centrului de Informare, a Fondului de Garantare și a Organismului de Compensare. Încheierea unui program de reasigurare pentru Fondul de Protecție a Victimelor Străzii este pe cale de a fi finalizată. Principala provocare pentru România rămâne semnarea Acordului Multilateral Carte Verde sub egida Consiliului Birourilor de Asigurare, precum și a acordului între organisme de compensare și fondurile de garantare până la data aderării, în vederea asigurării circulației autovehiculelor înregistrate în România pe teritoriul UE fără efectuarea, la graniță, a controlului polițelor de asigurare de răspundere civilă auto și aplicării Directivei IV privind Asigurările Auto. Din acest punct de vedere, persistă riscul menținerii controalelor la frontieră a polițelor de asigurare pentru autovehiculele înregistrate în România și după data aderării, precum și riscul neacoperirii sau a unei acoperiri parțiale de către organisme de compensare a victimelor provenite din accidente rutiere, așa cum este prevăzut în Articolul 6, al Directivei menționate.

Capitolul 4 Libera circulație a capitalurilor

În domeniul **spălării banilor** au fost înregistrate progrese. Oficiul Național pentru Combaterea și Spălarea Banilor a stabilit reguli privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, norme de “cunoaștere a clientului” și control intern pentru entitățile de raportare non-financiare care nu se supun supravegherii prudențiale ale autorităților de supraveghere existente.

Totuși, alte eforturi sunt încă necesare pentru a ajunge la un nivel satisfăcător de adoptare și implementare a cadrului legislativ, în special în ceea ce privește gradul de conștientizare de raportare a entităților aflate în afara sectorului și de supraveghere acestor entități. În rest, este nevoie de personal suplimentar pentru Oficiul Național pentru combaterea și spălarea banilor, în special analiști financiari, în vederea creșterii capacității operaționale a Oficiului Național. Sunt necesare eforturi din partea tuturor agențiilor de aplicare a legii, a Unității de Informare Financiară și a sistemului de tribunale pentru îmbunătățirea aplicării legislative în ceea ce privește combaterea spălării banilor și finanțarea terorismului.

Capitolul 5 Dreptul societăților comerciale

România a înregistrat în general progrese în domeniul **proprietății intelectuale și industriale**, însă sunt necesare în continuare eforturi în acest sector. A fost raportată implementarea măsurilor privind invențiile biotehnologice. Pregătirile pentru stabilirea infrastructurii de procesare a aplicațiilor pentru certificatul de protecție suplimentar sunt în desfășurare. Mai mult, autoritățile române au furnizat clarificări în ceea ce privește societățile de colectare. În ceea ce privește implementarea, autoritățile române au intensificat eforturile de a reduce infracțiunile privind drepturile de Proprietate Intelectuală și de a ameliora comunicarea inter-instituțională și cu sectorul privat. Totuși, legea drepturilor de autor nu este încă în întregime în conformitate cu acquis-ul în ceea ce privește excluderea anumitor programe TV de la obligația de a plăti redevențe și o limită generală asupra plății drepturilor conexe.

Capitolul 7 Agricultura

Agenția de Plăți și Intervenții a preluat responsabilitatea pentru **mecanismele comerciale**, iar un protocol de cooperare inter-instituțională a fost semnat între Agenție și Autoritatea Națională a Vămirilor în vederea gestionării certificatelor de import/export. Cooperarea cu Autoritatea Națională Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor a fost ameliorată. Au fost elaborate manuale de proceduri. Totuși, legislația necesară în domeniul mecanismelor comerciale nu este încă disponibilă. Există riscul ca personalul specializat să nu fie în totalitate operațional în acest sector la momentul aderării.

Nici nu progres nu poate fi raportat în ceea ce privește **politica de calitate** unde serviciile de inspecție trebuie să fie întărite. În timp ce sistemul de control pentru **hrana animalelor** a fost stabilit, acesta nu este suficient pus în aplicare. În sectorul **sănătății publice veterinare**, o atenție particulară ar trebui să fie acordată finalizării instalațiilor de tratare a laptelui crud neconform până la data aderării. În ceea ce privește **comerțul cu animale vii și produse animaliere**, precum și **controlul bolilor la animale**, România a elaborat un plan global pentru supravegherea, controlul și eradicarea pestei porcine clasice. Totuși, capacitățile generale de control și monitorizare a serviciilor veterinare ar trebui întărite considerabil.

Capitolul 10 – Impozitarea

În domeniul **capacității administrative**, s-au înregistrat unele progrese. Un număr de acțiuni (legislative și operaționale) sunt pe cale să îmbunătățească rata de colectare a impozitelor. Rata de colectare a impozitelor, deși încă rămasă la un nivel scăzut, a înregistrat o creștere, în afara celei ce poate fi explicată numai de condițiile critice.

Totuși, rămân unele motive de îngrijorare.

Capacitatea operațională a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, deși aflată în creștere ușoară, încă necesită îmbunătățiri semnificative. Capacitatea sa de colectare și control rămâne slabă, deși rata de colectare a impozitelor ca procent în PIB a crescut ușor; rezultatele actuale ale acțiunilor recente sunt combinate. De exemplu, o mare parte

a creșterii în colectarea TVA poate fi atribuită unei rate de colectare mai mari pentru importuri.

România necesită susținerea în continuare a eforturilor sale pentru a asigura un nivel adecvat al colectării și conformării impozitelor, în scopul îmbunătățirii capacității administrative a gestionării impozitelor, dacă se dorește completarea pregătirilor în acest domeniu.

Capitolul 13 Politica socială și ocuparea forței de muncă

S-au înregistrat unele progrese în plan legislativ, în special în ceea ce privește **sănătatea și siguranța în muncă**. Oricum, alinierea legislativă încă necesită completări rapide în domeniul **legislației muncii** și al **tratamentului egal al femeilor și bărbaților**. Trebuie acordată o atenție specială transpunerii complete în domeniul **sănătății publice**, cum ar fi bolile transmisibile, publicitatea tutunului și sânge și țesuturi. Este necesară menținerea eforturilor pentru implementarea completă și intrarea în vigoare a legislației și pentru întărirea în continuare a capacității administrative în aceste domenii.

Deși reprezentativitatea Consiliului Economic și Social a fost îmbunătățită prin creșterea numărului de membri, totuși în general sunt necesare eforturi în continuare pentru îmbunătățirea **dialogului social**, în special pentru promovarea dialogului bipartit slab, pentru clarificarea criteriilor de reprezentativitate și pentru rezolvarea problemelor rezultate din fragmentarea și capacitatea insuficientă a organizațiilor sociale partenere. Sunt necesare eforturi în continuare pentru îmbunătățirea stării de sănătate a populației, a accesului la sănătate și a îngrijirii medicale, în special la nivel regional și în rândul grupurilor economico-sociale sărace și minorităților.

Deși s-au făcut progrese considerabile în pregătirea pentru **Fondul Social European**, totuși ele trebuie accelerate, mai ales prin creșterea capacității administrative și pregătirea iminentă a proiectelor.

În domeniul **incluziunii sociale**, sunt necesare eforturi în continuare pentru îmbunătățirea situației grupurilor vulnerabile, cum ar fi romii, și pentru promovarea integrării lor totale în societate.

Capitolul 15 Politica industrială

Mici progrese au fost înregistrate referitor la **privatizare și restructurare**. Pregătirea României în acest domeniu trebuie să continue în lunile rămase (*a se vedea de asemenea și secțiunea economică*).

Capitolul 20 Cultura și politica în domeniul audiovizualului

Referitor la **politica în domeniul audiovizualului**, modificările adoptate recent la Legea cinematografilei nu garantează aplicarea efectivă a principiului nediscriminării din punctul de vedere al naționalității. Acțiuni prompte sunt acum necesare pentru a se

asigura includerea cu adevărat în Legea cinematografilei a principiului nediscriminării din punctul de vedere al naționalității, înainte de data aderării, aliniind total în acest fel legislația cu *acquis-ul*. Pregătirea României în acest domeniu trebuie să continue în lunile rămase până la data aderării.

Capitolul 21 Politica regională

Definirea circuitelor de plată și certificare este în desfășurare în cadrul **managementului financiar și contabil**.

Totuși, persistă unele motive de îngrijorare.

Procedurile urmează să fie testate sub coordonarea autorității de certificare. Mecanismele de cofinanțare urmează să se desfășoare în cadrul programelor operaționale pentru clarificarea subiectului beneficiarilor finali. În România sistemul de control ex-ante pentru achiziții publice încă nu a devenit operațional. Este necesară în continuare pregătire de specialitate (management financiar, achiziții publice, evaluarea proiectelor etc).

Capitolul 22 Mediu

Referitor la **protecția naturii**, pregătirea rețelei Natura 2000 a evoluat. Totuși, rămân unele motive de îngrijorare. Programarea în limite de timp foarte strânse a pașilor finali ai întocmirii listei naționale a siturilor Natura 2000, inclusiv procesul de consultare publică, reprezintă o provocare majoră. Trebuie alocată fără întârziere suficientă capacitate administrativă pentru a gestiona acest proces.

Capitolul 24 Justiție și Afaceri Interne

În ceea ce privește ***acquis-ul* Schengen și managementul viitoarelor granițe externe ale UE**, au fost înregistrate anumite progrese. Planul de Acțiune Schengen a fost actualizat în mai 2006 și continuă să fie implementat conform termenelor. În luna iunie Poliția de Frontieră Română a fost încadrată complet cu personal de-a lungul viitoarei granițe externe a UE. De asemenea, în luna iunie Guvernul a aprobat un plan pentru a implementa Sistemul Național de Informații Schengen în România. Au fost lansate licitații pentru sistemul de supraveghere prin radar al Mării Negre precum și pentru sistemul de comunicații mobile ce va fi folosit pentru sistemul integrat de management al frontierei. În august, România a semnat un acord privind regimul frontierei de stat cu Bulgaria, care a acoperit cooperarea și asistența reciprocă privind aspectele de control al frontierei.

Totuși, anumite probleme persistă.

Traficul de persoane, migrația ilegală și contrabanda, la granițele românești, rămân o amenințare importantă. Eforturi vor fi necesare în continuare pentru ca sistemul integrat de management al frontierei să devină complet funcțional până în 2009, conform

planificării. Toți polițiștii de frontieră nou-angajați trebuie să beneficieze de formare profesională pentru a se asigura faptul că ei pot furniza un nivel înalt al controlului la graniță iar în cadrul Poliției de Frontieră este încă nevoie de personal suplimentar.

În ceea ce privește implementarea **luptei împotriva spălării de bani**, anumite aspecte trebuiesc soluționate (*a se vedea capitolul 4*).

În domeniul **luptei împotriva fraudei și corupției**, au existat în continuare șapte puneri sub acuzare pentru cazuri de corupție la nivel înalt (a se vedea criteriul politic).

Totuși, anumite îngrijorări persistă.

Există o lipsă a informațiilor clare la graniță în anumite limbi cheie (în special turcă) și amenzile date șoferilor de camioane nu au întotdeauna o bază legală astfel încât suma solicitată în practică poate varia considerabil. Procese penale, condamnări și sentințe descurajatoare pentru cei găsiți vinovați sunt necesare pentru a asigura ireversibilitatea luptei împotriva corupției.

Capitolul 28 Controlul financiar

Anumite îngrijorări persistă în ceea ce privește următoarele domenii ale acestui capitol.

În continuare, încă sunt necesare eforturi pentru a asigura implementarea strategiei României în ceea ce privește **controlul financiar intern public**. În domeniul **auditului extern**, o nouă lege organică a Curții de Conturi, în conformitate cu amendamentele constituționale ale României din 2003 (și făcând referință la independența financiară solidă a Curții), nu a fost încă adoptată. Curtea, ca o instituție supremă de audit, trebuie în continuare întărită, asigurându-se faptul că structura, conducerea și activitatea instituției nu sunt influențate politic. Situația curentă nu asigură exercitarea funcțiilor de audit ale Curții în independență totală, neutralitate și la cele mai înalte standarde profesionale.

3. TRADUCEREA ACQUIS-ULUI ÎN LIMBA ROMÂNĂ

România mai are încă de tradus aproape 8% din acquis (în jur de 7 000 de pagini) și să revizuiască aproape 12% (în jur de 11 500 de pagini). Considerată împreună cu situația altor stadii ale producției (corecturi, finalizarea de către revizorii legali ai instituțiilor), aceasta înseamnă că 47% din numărul total de pagini (în jur de 44 000 pagini) nu au fost încă pregătite pentru Ediția Specială a Monitorului Oficial al Uniunii Europene care va fi publicat de la data lărgirii.

Este de o importanță maximă ca acquis-ul să fie tradus în întregime și revizuit înainte de aderare pentru a se asigura o siguranță legală a legislației secundare. România este invitată să-și sporească eforturile pentru a atinge acest obiectiv.